

W Warszawie: rodana i stała się nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji: w Cesarstwie: cnota za przesyłką kosztu ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie „Kurjera” przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Wiktorji Panny Męcz.
Środa: Wigila Zenobiusza Męcz.
Czwartek: Nar. Chrystusa Pana.
Piątek: Szczepana Męczennika.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 59 w.
Zachód 10 20 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 5 cali 9

Wschód słońca o godzinie 8 minut 9
Zachód 3 47
Długość dnia godzin 7 minut 38.
Przybyło 0 4

Gen. o; losy o i.
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i mało ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świętecznych, zamieszczone nie będą.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenckera, ulica Senatorska nr 18.

Środa: Jana Ewangelisty.
Niedziela: Młodzieńców.
Poniedziałek: Tomasza Kant B. M.
Wtorek: Eugenjusza Biskupa.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr wielki: „Luceja z Lammermooru” (występ panny Elly Russel); — Teatr romantyczny: „Właściciel Kuźnicy”; — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Zuch dziewczyna” i „Przyjaciółki”. Godzina 7 i pół wieczorem.)

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— P. minister dóbr państwa uznał za konieczne zwołać do Tyflisu na wiosnę w roku przyszłym drugi zjazd przemysłowców i techników obznajmionych z produkcją wina, celem obmyślenia środków do walki z fioletową na południu Rosji.

— Ministerjum finansów wniosło do rady państwa przedstawienie o podwyższenie w roku przyszłym pensyj urzędników akcyzowych.

— Zarząd po udiowo-zachodnich dróg żelaznych otrzymał ponowne polecenie ministra komunikacji, aby do dnia 1-go stycznia st. st. r. p. usunięci zostali z posad zajmowanych w administracji dróg, wszyscy bez wyjątku zagraniczni poddani.

— Według Mosk. wied. powzięta została myśl obostrzenia kary za włóczęgostwo. Powodem do tego zaostrożenia jest okoliczność, iż szeregi włóczęgów rekrutują się głównie z zesłańców do robót ciężkich, którzy uciekają zatajając swoje nazwisko i tym sposobem zamiast do ciężkich robót idą na Syberję na osiedlenie. Dla zapobieżenia temu, według projektu, za włóczęgostwo ma być oznaczona najwyższa kara istniejąca w kodeksie karnym, a mianowicie zesłanie do ciężkich robót na czas nieograniczony.

— W początkach bieżącego miesiąca odbyły się posiedzenia komitetu, który pod prezydencją prof. Jerzego Aleksandrowicza miał opracować projekt nowej ustawy leśnej dla Królestwa Polskiego. Na posiedzeniu tem sekretarz komitetu, p. Time, zakomunikował cały przebieg kwestji ustawy leśnej od czasu ostatniego posiedzenia, oraz odczytał opracowa-

wany przez siebie komunikat dotyczący wszystkich zmian proponowanych w ustawie przez Towarzystwo leśne. Po wysłuchaniu komunikatu i przeprowadzonej nad nim dyskusji, komitet przychylił się do wielu propozycji Towarzystwa leśnego. Po sformułowaniu przeprowadzonej dyskusji opracowanie odpowiedniego referatu powierzono temuż p. Time. Komitet ponownie ma zebrać się w miesiącu styczniu dla ostatecznych narad nad poruszoną kwestją poczem zwołana będzie w komplecie cała komisja leśna, mająca zatwierdzić projekt ustawy leśnej z uwzględnieniem poczynionych w takowej zmian.

— Wyplata kuponów procentowych za drugie półrocze r. b. od obligacji serji pierwszej po 500 franków, serji drugiej, trzeciej, czwartej, piątej po 100 i 500 talarów i serji szóstej po 300, 1500 i 3000 marek uskuteczniąną będzie od dnia 2-go stycznia we właściwych walutach na kuponach wyrażonych.

— Przedpłata na poczet dywidendy r. b. w wysokości rs. 1 kop. 50 na akcje kolei warszawsko-wiedeńskiej wypłacaną będzie od dnia 2-go stycznia.

— Dorożkarze nr 390 i 505 za kilkakrotne najeżdżanie przechodniów zostali raz na zawsze pozbawieni prawa zajmowania się swoim procederem.

— Następną licytacja w tattersalu warszawskim na konie rozplodowe, powozowe i wierzchowe zapowiedziana jest na dzień 15 ty stycznia.

— Arthur Ory, redaktor *Sportsman'u*, jednego z większych organów angielskiego „high life'u” i *Newcastle Chronicle* bawi od dni kilku w Warszawie.

— Ze sztuki.

* Do salonu wystawy A. Krywulta przybyły następujące obrazy:

T. Ajdukiewicz: „Z Kairu” i „Przy namiocie”; Z. Ajdukiewicz: „Żyd”, „W oczekiwaniu” i „Studjum z natury”; Abramowicz: „Do ogrodu”; P. Malarskiego: „Wigilia św. Jana” (rzeźba z terracoty); A. Gryglewskiego: „Kościół Panny Marji w Krakowie”, „Katedra na Wawelu” i „Wnętrze katedry krakowskiej”; W. Kossaka: „Pod Raszymem”; R.

Kochanowskiego: „Źródło leśne”; L. Loefflera: „Nieproszony gość”; J. Fałata: „Studjum”; pani Meerscheidt-Hülleser: „Tyrolia”; J. Maszyńskiego: „Portret”; F. Szynalewskiego: „Chrystus wychodzący z synagogi”; P. Szynclera: „Odaliszka”; P. Stachiewicz: „Nowicjusz” i „Chochlik i Grabiec”; J. Styki: „Madonna sielska” i „Armida”; Trębacz: „Studjum z natury”, „Żyd”, „Aby w dobrym zdrowiu” i „Nad zwłokami Chrystusa” (kopja z Van Dycka); J. Wodźńskiego: „Syrena” i „Gra w krokieta”; wreszcie Zembaczynskiego: „Pierwsza wyprawa wojenna Bolesława Krzywoustego”.

— Z wystawy szkiców.

Na wystawę szkiców w ostatnich dniach przybyły szkice olejne Masłowskiego, Ryszkiewicza i Owidzkiego, akwarele Mucharskiego (Arkadiusza) okładki do albumów Dowgirda, kornety i broszki panny J. Gerson, majoliki Kamińskiego, ornamentacje architektoniczne Chodeckiego i wiele innych.

Publiczność zakupiła przedmiotów przeszło za rs. 600 co się tłumaczy gwiazdką.

Widocznie wystawcy na dobrą natrafili chwilę.

— Dla zachęty.

Niemieckie fabryki oleodruków, celem zachęcenia naszej publiczności do nabywania maszynowych reprodukcji puściły w obieg oleodruki, wyobrażające sceny z powieści Kraszewskiego, jak niemieckie portrety kilku współczesnych wybitniejszych osobistości.

Co się tyczy wykonania... zachowujemy dyskretne milczenie.

— Art. nad.

Szanowny redaktorze!

W nrze 833 *Tygodnika* romansów i powieści laśkawy na mnie sprawozdawca kroniki miejscowej zbyt pochlebnie wyrażając się o mojej nowej pracy noszącej tytuł „Podarunek ślubny” wychwala ją jako kwintesencję sztuki kulinarnej i gospodarczej.

Uważam więc za mój obowiązek sprostować mylne mniemanie sz. autora kroniki, gdyż „Podarunek ślubny” jest to tylko kurs teorii gospodarstwa miejskiego i wiejskiego w najobszerniejszym znaczeniu, który wykładam pannom kończącym edukację w zakładzie naukowym pani Natalji Porazińskiej.

Lucyna Cwierzakiewicz.

8)

NIEDOBITEK.

KARTKA Z NAJBLIŻSZEJ PRZESZŁOŚCI

przez

Teodora Jeske-Choińskiego.

(Dalszy ciąg.)

Wypracowanie napisał uboższy kolega za kilka złotych, ekstemporalnie odpisał się od zdolniejszego, lub wykradło się w domu z biurka profesora i poprawiło cichaczem.

Zresztą wiedzieliśmy zawsze kiedy nas ordynariusz wyrwie.

Wprawdzie nie powiedział profesor wręcz: „naucz się na jutro lekcji!” lecz gdy miał któregośkolwiek z swych pensjonarzystów wezwać do tablicy, lub do przetłumaczenia kilku zdań łacińskich, wtedy zjawiał się na dzień przedtem w naszym pokoju i pytał troskliwie:

— I cóż, nygusy, czy umiecie lekcję? Garwoliński, podajno, wisusie swoją książkę.

Podaliśmy książkę, odczytaliśmy, co wskazał, a on mówił odcinając:

— Tylko mi się naucz skoczybruzdo, bo będą trzcinia orzeszki na paluszki, gdy cię kiedy schwyję na próżniactwie.

Nie schwylił nigdy. Obwieszczał przecież sam, kiedy miałem zdawać sprawę ze swej pilności.

Czasem, aby dowieść innym, jaki on to sprawie-

dliwy, zburezał którego z nas w szkole, lub wytargał za uszy, mrucząc przytem:

— A masz, nygusie orzeszki, a ucz się a nie jedz darmo kaszy!

Orzeszki rozdzielał po świętach Bożego Narodzenia, paczki przed zapustami, jakka po wakacjach wielkanocnych, różne owoce na jesieni.

Ale te orzeszki, paczki, jakka i owoce, dla innych częstokroć bardzo bolesne, a nawet krwawe, nie zostawiały na skórze naszej żadnego śladu.

W ten sposób przechodziliśmy z klasy do klasy, z kursu na kurs, nie wysilając się wcale. Ojcowie nasi smarowali, a my jechaliśmy, jak po maśle.

Wiedziałem wprawdzie, że *lando* jest czasownikiem, znałem rzekę, nad którą leży Kraków, słyszałem o Cezarze i Aleksandrze Wielkim, o Gracchusach i Scipionach, o wojnach perskich i krzyżowych, nauczyłem się, oczywiście w szkole, przez samo siuchanie daleko więcej, aniżeli w domu pod opieką starego Wydzgi, ale nie mogłem się porównać z kolegami, którzy rzeczywiście pracowali.

Co najgorsza, że taki system wychowania nie mógł w nas rozbudzić zamiłowania do książki, do studjów samodzielných. Owszem, wszystko składało się na to, aby w nas wyrobić mniemanie, że syn zamożnych rodziców nie potrzebuje się uczyć, że praca jest rzeczą biedaków, którzy muszą z niej kiedys żyć.

Wprawdzie bywali między prymusami i chłopcy bogaci z domu, ale tych nazywaliśmy narwanaćkami. Jacy oni głupi! Uczą się, choć nie potrzebują.

Sam profesor Lasota nie przyświecał nam wcale dobrym przykładem. Książką zatrudniał się tylko

w szkole, na lekcji. Gdy wrócił do domu, kładł na siebie wygodną opone, zapalał fajkę, czytał gazetkę lub wyglądał oknem na ulicę. Wieczorami wychodził do hotelu na butelczynę lub na partyjkę.

Był to najpospolitszy rzemieślnik, który uczył się dla chleba i zlorzeczył nieraz, gdy się upił, że stracił życie nad książką.

W takich warunkach stała się nauka moja właściwie zabawką. Szkoła nie nagięła mnie do pracy, do porządku, nie wyrobiła we mnie poczucia obowiązku, nie naprawiła tego, co wychowanie domowe skrzywiło.

Byłbym prawdopodobnie przeszedł gimnazjum bez żadnego trudu, gdyby władza Lasoty nie kończyła się z klasą piątą.

Doprowadziwszy nas dotąd, musiał nawracać do najniższej, a my szliśmy pod komendę innego profesora.

Był to oryginalny człowiek, ten profesor Gębowski. Stary, zgrzybiały, pochylony, z długą, siwą brodą, z okularami, wiszącymi zawsze na końcu czerwonego nosa, patrzył z podębba, jak mruk.

Nie przyjmował on żadnych podarunków od rodziców, nie brał nikogo na stancję, nie chodził ani na wino, ani na partyjkę. Zamknięty wśród czterech ścian w swej pracowni, pleśniał między starymi szpargałami, wydając od czasu jaki bardzo uczony traktat o jednym z autorów klasycznych.

Był on postrachem całego gimnazjum, choć nigdy nikogo nie ukarał. Wiedzieliśmy wszyscy, że klasy piątej nie można przejechać na zajęciach, grobach, ziemniakach i dobrych zapłatach za stancję, że kto

== Wyjaśnienie.

Na zapytania, odnoszące się do możności podwyższenia lub obniżania przez zgromadzenie ogólne członków Towarzystwa kredytowego miasta Warszawy stopy procentu od listów i pożyczek—znajdujemy odpowiedź w samej ustawie Towarzystwa.

W istocie pomiędzy przedmiotami podpadającymi pod wyłączenie rozpoznania ogólnych zebrań a wyliczonymi w § 75 ustawy znajdujemy punkt 3: „podwyższenie lub понижение stopy procentowej od listów zastawnych i pożyczek”.

Jednakże paragraf ten jest tylko wynikiem poprzednich, albowiem paragraf 11 ustawy mówi: „Towarzystwo pobiera od pożyczających i płaci od wydanych przez siebie listów zastawnych po 5% na rok”, zaś paragraf 12 dopełnia poprzedni w ten sposób: „oznaczona w paragrafie poprzedzającym stopa procentowa może być zmieniona, stosownie do okoliczności; podwyższenie lub понижение stopy procentowej nie może się jednak stosować do pożyczek i listów zastawnych poprzedzających zmianę stopy procentowej”.

Z zestawienia tych artykułów ustawy wynika:

1) że za zasadniczą w Towarzystwie uważana jest stopa 5%;

2) że może ona być zmieniona wyłącznie przez ogólne zebranie;

3) że zmiany te przez ogólne zebranie zatwierdzone i do wiadomości powszechnej podane nie stosują się do pożyczek i listów zastawnych, poprzedzających zmianę stopy procentowej.

Inaczej mówiąc zmiana taka nie może być niebezpieczną, jak się obawiają niektórzy z zapytujących, ani dla posiadaczy listów lub kuponów, ani też dla kursu będących w obiegu listów zastawnych Towarzystwa.

== Z Towarzystwa ogrodniczego.

Do zarządu Towarzystwa przedstawiane są coraz nowe i nader ciekawe wnioski, dowodzące wielkiego zajęcia, jakie budzi dokoła młode Towarzystwo i nadziei jakie w jego działalności pokładają.

Pomiędzy innemi zaznaczamy tu wniosek żądający od Towarzystwa, aby się zaopiekowało handlem owocami zostającym w nader trudnych i przykrych warunkach tak, że producenci za produkt swój nie osiągają cen odpowiednich, a jednocześnie konsumenci za dobry owoc, często najniepotrzebniej wobec krajowej produkcji sprowadzony z zagranicy, płacić muszą drogo.

Wniosek ten na wczorajszym posiedzeniu zarządu Towarzystwa roztrząsany przesłany został do opinii komisji stałej owocarstwa.

Inny wniosek o urządzeniu konkursów i wyznaczeniu nagród dla ogrodników, którzy długi czas w jednej pozostając służbie, doprowadzili ogrody ich pieczy powierzone, do dobrego stanu, ma wejść na porządek dzienny styczniowego zebrania ogólnego członków Towarzystwa.

== Z muzeum pszczelniczego.

Z prowincji przybywa ciągle wiele kobiet dla nauki ogrodnictwa i pszczelnictwa, dla których byłoby wielką dogodnością znaleźć pomieszczenie w samym muzeum, a to w tym celu, aby czas spędzony

w Warszawie dla pszczelnictwa przyniósł jaknajwięcej pożytku.

Czyniąc zadość tej potrzebie, zarząd muzeum wyznaczył na Koszykach odpowiedni na ten cel lokal.

Utrzymaniem porządku w tym lokalu i opieką nad pensjonarkami zajmie się osoba poważna i wykształcona, która będąc sama wykwalifikowaną w ogrodnictwie, będzie mogła dopomagać im radą i wskazówkami w praktycznych zajęciach.

== Kasy pożyczkowe.

W dniu dzisiejszym w kasach pożyczkowych cyrkulów I/XI i II/III znowu pożyczki nie będą udzielane dla braku funduszu, gdyż raty od dłużników wcale nie wpływają.

Trzeci to już wtorek z kolei kasy te zmuszone są odmawiać żądaniom zgłaszających się, gdyż przez cały ten czas z rat upłacanych nawet 36 rs. na jedną pożyczkę zebrać nie było można.

Przed świętami wprowadzie każdy ma wydatki, czasy są ciężkie, słowem jest wiele okoliczności łagodzących winę tych co się opóźniają, w każdym razie jednak, przynajmniej ci co w lepszym cokolwiek znajdują się położeniu, powinni by pamiętać, że niepunktualność jednego wyrządza szkodę drugimi podkopuje pożyteczną instytucję.

== Barcewicz zagranicą.

Stanisław Barcewicz kilka dni temu koncertował w Brunszwiku.

Miejscowa krytyka odzywa się o naszym skrzypku z wielkimi pochwałami.

== Jeszcze dwa razy.

Prestigatorka polski p. Siedlecki urządziła jeszcze dwa przedstawienia, z udziałem panny Flory i koncertem orkiestry p. Sonnenfelda.

Widowiska te dane będą w pierwsze i drugie święto w sali doliny szwajcarskiej.

== Wisła.

Przybór wody zupełnie ustał, Wisła znacznie od dnia wczorajszego opadła, przybierając dawny poziom.

Mielizny znowu wyszły na jaw.

== Żegluga parowa.

Wczoraj statkiem parowym „Syrena” odpłynęło 120 osób w dół Wisły.

Fakt otwarcia żeglugi parowej w grudniu jest w klimacie naszym wyjątkowy a nawet, jeżeli się nie mylimy, w ostatnim 25-leciu jedyny.

== Przed świętami.

Rok obecny można nazwać bezporównania cięższym dla naszych kupców, niż wszystkie poprzednie. Pomimo pory przedświątecznej ożywienie w handlu stosunkowo jest niewielkie.

Każdy handlujący uważa się, że i połowy nie ma tego targu, co dawniej.

W czasie ogólnej stagnacji smutny ten objaw był przewidziany...

== Brak zwierzyny.

Nemrodzi warszawscy uskarżają się na kompletny brak zwierzyny w okolicy podmiejskiej w promieniu kilkumilowym.

Wielu myśliwych i to dobrych kilkakrotnie po ca-

łodziennem chodzeniu nie napotkało ani jednego zająca, ani jednej kuropatwy.

Są to fatalne skutki nieracjonalnego łepienia.

== Jednokonki.

Przedsiębiorcy dorożek z praktyki całorocznej przekonali się, że jednokonki dają więcej dochodu, aniżeli dorożki dwukonne.

Wielu więc z rokiem przyszłym zaprzestaje wypuszczania dorożek dwukonnych, zamieniając je na jednokonne.

Jest domniemanie, że z ogółu dorożek zaledwie czwarta część pozostanie dwukonnych.

== Nowego rodzaju szyldy.

Od pewnego czasu zaczynają wchodzić w użycie nowego rodzaju szyldy, które mogą stanowić wygodę, a nawet ozdobę miasta.

Są to lampy umieszczone na wysokim żelaznym postumencie, stojące w szeregu latarni gazowych; na szybach tych lamp jest znak sklepowy wymalowany w transparencie.

Szyld tego rodzaju widzieliśmy już na Krakowskim-Przedmieściu wprost kościoła oo. Bernardynów.

== G. A. E.

Zapewniano nas, że pewne grono, złożone z kilkunastu młodych panienek zawarło między sobą sojusz szczególny.

Zobowiązały się one słowem, iż żadna z nich nie wyjdzie za mąż przed dojściem do 25-go roku życia.

Przeciwniczki wczesnego wychodzenia za mąż mają nosić kokardki z wyszytymi literami G. A. E.

Symbol ten ma oznaczać dewizę: „Guerre aux ennuis” (Wojna nudom).

Mamy więc nowe wydanie: „Ślubów panińskich”, obawiamy się tylko, żeby „magnetyzm serca” zaraz w tym karnawale nie poczynił wyłomu w szeregu pięknych stowarzyszonych...

== Niedogodność.

Ostatnie rozporządzenie, ograniczające udzielanie adresów w biurze adresowym na czas od 9 ej rano do 3-iej po południu, jest bardzo niewygodnym dla urzędników, którzy chcieliby w tem biurze zasięgnąć informacji, nie opuszczając swoich godzin biurowych.

Naszem zdaniem, które jest celem żądań wielu, byłoby pożądanem, ażeby biuro adresowe przez cały dzień spełniało swe czynności.

Byłoby to bardzo dogodnym nie tylko dla urzędników lecz i dla wielu innych osób.

== Za swoje.

W dniu wczorajszym do kuchni mieszkania pp. G. na Złotej przyszła jakaś kobieta, zapytując o służącą Franusię.

Rzeczywiście u państwa G. znajdowała się służąca tego imienia, lecz w tej porze była na mieście.

— To jest moja siostra — rzecze nieznajoma kobieta — pani pozwoli, że zostawię dziecko i nieza długo powrócę.

Pani G. chętnie się zgodziła i sama zabawiła małą, przeszło rok życia liczącą dziewczynkę.

Można jednak wyobrazić sobie zdumienie pani G.

Cztery nogi są u stołka —
Tu można zalać gardziółka.

Inny, na tejże samej ulicy, chwycił przechodnia wprost za serce:

Wejź tu, drogi przyjacielu,
Pij i sprowadź nam ich wielu.

„Ich” znaczyło: przyjaciół...

Dziś już nie przemawia tak żaden kupiec...

Kupującego nazywa on: konsumentem, odbiorcą, kundmanem lub gościem, ale nie odezwie się doń nigdy: „drogi przyjacielu”, nawet wówczas, gdy na nim tysiąc na sto zarabia!...

Poeci uleciała — pozostało jeszcze tylko gdzieniegdzie malarstwo.

Ale i tu sztuka piękna wyradza się już wśród szyldów poczytna...

Nie widzimy już na drzwiach aptek starca z węzłem, na restauracjach tłuszciocha przy pieczonej gęsi, na szynkach butelki, z której piwo leje się samo, trzema strumieniami, do trzech stojących, bokszykarnek...

Do plastyki malarskiej ucieka się dziś co najwyżej cukiernia, skład wędlin lub sklep z ta idetą.

Cukiernia przystraja się jedną lub dwiema mitologicznymi pannami, które niosą nad głowami tort lub wazę ponczu, wykonywając jednocześnie baletowe entree. Rzecz ta odbywa się w ciemności.

Szyld wędliniarni jest zwykle kompozycją w guście holenderskim, łączącą w jedno łeb wieprza, jego szynki i jego słoninę; co się zaś tyczy znaków przy tance, to czekoladowe tuzurki i kanarkowe spodnie są tam de rigueur.

Życie warszawskie.

S Z Y L D Y.

Zdaje się, że epoka poezji minęła już bezpowrotnie dla szyldów warszawskich.

Żal mi jej...

Handel jest sam przez się rzeczą suchą jak stokfisz, i trochę sosu poetycznego nigdy mu szkodzić nie może.

Nie otwiera już dzisiaj nikt handlu win „pod złotem gronem”, nienazywa hotelu „gospodą trzech magów” i nie wypisuje nad sklepem z artykułami spożywczymi: „jutro darmo, dziś za pieniądze”...

Ostatnie echa poetycznej krotoczwili odzywały się do współczesności z szyldów rymowanych, które — jakby na uragowisko — przystrajały się: szynki, bawlarze i garkuchnie...

Nieżyłt dawno jeszcze, czytano na Solcu udatny czterowiecz tej treści:

Powracając z Saskiej kępy,
Wstap tu do nas, gościu piękny;
Znajdziesz tutaj trunki tanie —
Tylko trzeba płacić za nie.

Forma nieco szwankuje, ale za to: ile obrazowości! ile uczucia! Jak wymownym jest naprzykład ten wiersz ostatni, który rozweselonego wstępem czytelnika przerzuca odrazu w melancholję — nakształ minorowej cody skocznej, szopenowskiego mazurka...

Gdzieindziej rzeczony przybytek bachusowy zalecał się dwuwierszem, nie pozbawionym samorodnego dowcipu:

się chce dostać do szóstej, musi pracować w pocie czoła, krwawo, usilnie, od świtu do nocy.

Pamiętam, jak dziś, pierwszą lekcję.

Siedzieliśmy wszyscy przed wybięciem godziny na ławach jak trutki, skromni, strwożeni, wyczekujący tyrana.

Wszedł, raczej wpelznął drobnymi, małymi krokami, suwając z powodu starości nogę za nogą, pnać się mozołnie na katedrę.

Usiadł, spojrzął powyżej szkieł swoich okularów na klasę, chrząkał, kasłał, w końcu zaczął mówić drżącym, cichym, niewyraźnym głosem.

Prawił coś o nauce, o jej zadaniu i celach, o jej szczytności i dużo tym podobnych rzeczy, niezrozumiałych dla mnie.

Po kilku minutach odpoczął, potem wyjrzał przez okno, wychodzące na dziedziniec, wskazał ręką na słońce, na niebo i mówił:

— Wysoce, po nad lazurami, ozłoceniem w tej chwili blaskami gwiazdy dziennej, płyną w przestworzach miliony nieznanych, dla rozumu ludzkiego dotąd zakrytych światów. Widzicie część ich podczas nocy pogodnych, gdy cichy miesiąc rozlewa swe blaski srebrzyste na sklepieniu niebieskiem, od wschodu do zachodu, od południa do północy. Czy wasze serce młode nie drga, nie bije głośno na widok tylu tajemnic, czy wasza dusza dziewczęca nie wyrwa się do tych zagadek, nie pożąda skrzydeł, aby wzlecieć gdzieś, daleko, do światłości niezmąconej, poza wszystkie znaki zapytania? Czy nie uczuwacie w obliczu mirjadami gwiazd roziskrzonych nocy potrzeby wiedzy, świadomości, nauki?

(Dalszy ciąg nastąpi.)

kiedy Franciszka powróciwszy z miasta oświadczyła, że nie ma żadnej siostry!...

Było to więc zuchwałe podrzucenie, z użyciem podstępów.

Pani G., ujęta sieroctwem małości, zatrzymała ją u siebie, z zamiarem zastąpienia wyrodnej matki.

= Jeszcze obłąkany.

W dniu wczorajszym około godziny 6-ej wieczorem przechodził przez jedną z ulic miasta jakiś mężczyzna lat około 40-tu liczący, z odkrytą głową i wymawiał głośno niezrozumiałe dla przechodniów słowa.

Kobiety ze strachem usuwały mu się z drogi.

Jak się dowiedzieliśmy, jest to jakiś profesor z prowincji, który cierpi lekki obłąd, zdaje mu się bowiem, że wyklada z katedry.

Brak pomieszczenia dostatecznego w szpitalu św. Jana Bożego ciągle uczuwać się daje, a o budowie nowego w Tworakach znów jakoś cicho, gdy tymczasem tyłu obłąkanych, pozostawionych bez opieki snuje się po mieście.

Grozi to nawet czasem niebezpieczeństwem dla spokojnych mieszkańców.

= Subjekt złodziejem.

Właściciel sklepu na Żabiej p. S. zauważył od pewnego czasu, że mu giną rozmaite towary.

Po przeprowadzeniu śledztwa, okazało się, iż kradzieży dopuszczał się subjekt Rudolf R.

W ciągu kilku miesięcy zdołał on wynieść ze sklepu towaru wartości około 1,000 rs.

= Za Żelazną Bramą.

Ruch przedświadczeni, jaki panuje na targu za Żelazną Bramą, daje sposobność złodziejom kieszonkowym do operowania nieostrożnych osób.

W dniu wczorajszym zameldowano w policji kilkanaście kradzieży kieszonkowych i ujęto siedmiu znanych „dolinarzy.”

= Kradzieże.

Z drożki jadącej do dworca kolei terespolskiej skradziono walizkę z rzeczami, wartości kilkuset rs.

Na Piwnej pod nrem 17-ym z mieszkania p. K. skradziono różne przedmioty.

Złodzieja uchodzącego z łupem ujął w bramie stróż domu. W tramwaju na Nowym-Swiecie kupcowi Z., wyciągnięto portmonetkę z wexlami na 1,000 rs.

= Wypadek z lampą.

Onegdy wieczorem na Dobrej pod nrem 16-m w mieszkaniu p. B., ktoś mocno trzasnął drzwiami, wskutek czego zerwał się hak z wiszącą lampą.

Od rozlanej nafty wszczął się ogień, przy gaszeniu którego kilka osób uległo lekkim poparzeniom.

= Zuchwały chłopiec.

W dniu wczorajszym na Świętojańskiej pod nrem 10-ym Bolesław S., chciał skarcić 14-letniego syna swego Stanisława, za ucieczkę z terminu.

Chłopiec uciekając przed ojcem, wyskoczył z okna 2-go piętra na bruk podworzowy.

Podniesiono go ze złamaną w dwóch miejscach ręką i ciężko zranioną głową.

= Śmiertelne przejechanie.

Na Krakowskim-Przedmieściu wagon tramwajowy najechał na Zofię S.

Poniósł ona tak ciężkie na całym ciele obrażenia, że życiu jej grozi niebezpieczeństwo.

= Zamach samobójczy.

Nocy wczorajszej Bolesław M., zamieszkały na Pelcowiznie, usiłował odebrać sobie życie przez powieszenie się.

Współlokator M. przyszedłszy w samą porę do mieszkania zdołał przeciąć postronek i M. od niechętnej śmierci uratować.

Okazy rzeźby dadzą się w tej sferze policzyć na palcach. Są one bez wyjątku zabytkami doby wczorajszej, lub nawet czasów bardzo odległych. Należy do nich na przykład turek z fajką przed jednym ze sklepów na Nowym-Swiecie, drewniane płaskorzeźby à jour, przy dystyrbucji na rogu Nowego Zjazdu, niedźwiedź z butem w łapie na Długiej, i okręt, nieśmiertelny okręt, kurzem kilku stuleci przysypany, w sieni u Fukiera.

Przed kilku laty pokuszono się w Warszawie o wskrzeszenie wśród szyldów—malowniczości.

Źródło tych pokuszeń było dość mętne. Zrodziła je reklama. I stało się, iż ci, co reklamą wojowali, od reklamy zginęli...

Mam tu na myśli owe fantastyczne proporce z z blachy, które przez pewien czas zwieszały się nad wszystkimi niemal chodnikami, i z których wiatr dobywał głosy do huku grzmotów podobne.

Proporce te usunięto, gdyż okazało się, że pierwszy z brzegu zasłaniał wszystkie inne, czyli, że marnotrawstwo blachy i fantazji do niczego nie wiodło.

Reszta malowniczości, słownej przynajmniej, zachowała się w tytułach kilku drugorzędnych jadłodajni. Słyszysz się jeszcze niekiedy lub czyta, w zakładach: „pod Papugą”, „pod Plugiem”, „pod Karpem”, „pod Żelaznym mostem” itp.

Sławny był pono przed laty kilkunastu szynk na Krzywem Kole „pod zdechłym zającem”; dziś zaś jeszcze (jak zapewnia mi kolega w studjach warszawskich, p. Waliszewski) istnieje równie ciekawy przybytek Bachusa i... Merkurego „pod złamaną szybą”.

Przeżył zamachu samobójczego była utrata miejsca! niemożność znalezienia takowego.

= Wypadki. — Na Dzielnej spadł z konia Feliks P. i złamał rękę. — Na Brukowej Hipolit C. najechały został przez wóz roboczy i złamał nogę.

= Z nowej kolei.

Otwarcie kolei dąbrowskiej nastąpi nieodwołalnie z dniem 13 stycznia.

Obecnie na wszystkich już stacjach zebrala się służba w komplecie.

Pociągi pasażerskie próbne wychodzą z Iwangrodu i Dąbrowy co drugi dzień i trudnią się rozwożeniem ruchomości stacyjnych.

Personel dyrekcyjny składa się z dyrektora Meinharda, inżyniera głównego Paszkowicza, naczelnika ruchu Konopczyńskiego i inspektora telegrafu Królikiewicza.

Na linjach Bzin, Bodzechów i Koluszki kursują niestannie pociągi robocze, dowożące materiały budowlane.

= Kary od podatku gruntowego.

Donosiliśmy w korespondencji z Lublina, że kary, wymierzone od podatku gruntowego na podstawie danych zasięgniętych z dyrekcji Towarzystwa kredytowego, zastosowane zostały tylko do dóbr ziemskich powiatu lubelskiego.

Obecnie na podstawie materiałów, dostarczonych o klasyfikacji gruntów przez prezesa dyrekcji głównej Towarzystwa kredytowego ziemskiego, izba kontrolująca wymierza kary z dóbr ziemskich, znajdujących się i w innych powiatach tej gubernji.

= Brak robotników.

Obywatele ziemscy z okolic Dąbrowy uskarżają się na brak robotników.

Ludność miejscowa pracuje w kopalniach węgla lub też... przemycą spirytus, nie żywi zaś żadnej ochoty do zajęć rolnych.

= Banda rozbójników.

Donosiliśmy przed kilkoma dniami o dwukrotnym napadzie na podróżujących pod wsią Ochotą, na szosie radomskiej.

Straż ziemska przedsięwzięła energiczne kroki celem wykrycia rabusiów, którzy w liczbie czterech zostali ujęci.

Są to: dwaj bracia Wąchoccy, Józef Ocasek i Franciszek Bielewicz, okoliczni mieszkańcy.

Z przeprowadzonego śledztwa okazuje się, że ci 4-ej rabusie dokonali mnóstwa kradzieży i napadów.

Mieli jeszcze kilku współników, którzy są poszukiwani.

— Złożyli w redakcji Kurjera warszawskiego:

Dla biednych na święta dla rozdzielenia w żywności.

Florentyna B. rs. 1, Helena Wierzbicka rs. 10, W. M. rs. 3, Rembowski kop. 50, A. rs. 1, Mały Józio rs. 1, N. S. rs. 2, M. K. rs. 10, T. F. rs. 15, G. M. rs. 1, M. F. rs. 2, G. rs. 10 oraz herbatę i cukier.

— Antoni R., stangret, składa tytułem kary kop. 50 na wpis dla niezamożnych uczniów.

W ostatnich czasach zapanowała w świecie szyldów wstydlivość. Dzięki tej osobliwej modzie, nie wiemy częstokroć u kogo kupujemy pieprz, trefimy włosy lub zamawiamy garnitur. Szyld o nazwisku rzemieślnika i kupca wstydliwie milczy i wyjawia nam zaledwie jego imię, a może tylko—pseudonim...

Mamy przeto sklepy i zakłady: Janów, Pawłów, Gawłów, Aleksandrów, Romanów itp.

Damy lubią ze wstydlivością łączyć... pretensjonalność i zjad powstają owe firmy sentymentalnokokieteryjne: „Fanny”, „Nelly”, „Marietta” itp.

Szyldy symboliczne stanowią dział osobny.

Używają ich przeważnie rzemieślnicy biedniejsi, lub też konserwatywni.

Symbolika ta łatwą jest do zrozumienia. Żelazny klucz oznacza warsztat ślusarza, blaszana rękawiczka—rękawicznika itp. Waciarz wywiesza paczkę waty, która przy najbliższym wietrze tańczy wesoło w powietrzu; parasolnik oznajmia się czerwoną parasolką bez rączki; powroźnik zaleca swą pracę minjaturowym kołowrotkiem albo kawałkami lin i sznurów, podobnymi do kielbas i kiszek.

Ponieważ prądy ekonomiczne przeniknęły dziś społeczeństwo od podstaw do szeptu, posługują się przeto szyldami i ci, co dawniej patrzyli na nie z pogardą...

Na tym nowym terenie, szyldy występują pod formą—szyldzików.

„Szyldzik” przybija dziś na drzwiach mieszkania i na bramie domu: lekarz, adwokat itp. Dentyści idą dalej, i zwiastują się ulicy szyldami, większemi od szewskich i krawieckich.

Reklama jest matką szyldów ekscentrycznych,

NEKROLOGJA.

† S. p. Emiljan Górecki, obywatel m. Warszawy, zmarł w dniu 21-ym b. m., przeżywszy lat 71. W smutku pozostała żona wraz z dziećmi i wnukami, zaprasza krewnych i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Barbary na Koszykach, w dniu 24-ym b. m., to jest we środę, o godzinie 10-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu zaraz po nabożeństwie, na cmentarz powązkowski. —4101—

† S. p. Teodor Wrzeszcz, mechanik, zmarł dnia 22-go grudnia r. b. Pozostała żona z córką zaprasza na wyprowadzenie zwłok z kościoła Panny Marji na Nowem Mieście, w dniu 24-ym b. m., tj. we środę, o godzinie 1-ej z południa, na cmentarz powązkowski. —4100—

† S. p. Maurycy Jundziłł, obywatel m. Warszawy, przeżywszy lat 60, po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 20-ym grudnia 1884 r., zakończył życie. W smutku pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 24-ym b. m., to jest we środę, o godzinie 10-ej zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła po skończonym nabożeństwie na cmentarz powązkowski. —4094—

† Dnia 23-go grudnia r. b., to jest we wtorek, jako w 14-tą rocznicę śmierci s. p. Ignacego Oppenheima, doktora dentyści, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10 i pół zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo na które pozostała wdowa, synowie i córka zapraszają krewnych i przyjaciół. —4084—

† We środę, to jest dnia 24-go grudnia, odprawi się msza święta w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej rano, za dusze s. p. Adama Umienieckiego, b. dyrektora Banku polskiego. —4099—

† We środę, to jest dnia 24-go grudnia, jako w pierwszą rocznicę śmierci s. p. Ludwika Kociołkiewicza, odbędzie się za spokój duszy jego żałobne nabożeństwo w kościele powązkowskim, o godzinie 10-ej rano, na które pozostała wdowa wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. —4098—

† We środę, to jest dnia 24-go grudnia r. b., jako w rocznicę imienia s. p. Adama Jasińskiego, b. naczelnika kancelarji warszawskiego oberpoliemajstra, odbędzie się o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca N. M. P. na Krakowskim-Przedmieściu msza święta za spokój jego duszy, na którą pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. —1556—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Lwów 22-go grudnia.

Na kolei podkarpackiej (transwersalnej) otwartą została linja ze Suchej do Skawiny.

Wiedeń 22-go grudnia.

W Salonice utworzył się komitet, celem agitowania kwestji wyjarzmienia Macedonji z pod władzy tureckiej. Przybył tamże attaché wojskowy poselstwa angielskiego w Stambule, major Trotter, celem zbadania sprawy wrzeczonych gwałtów tureckich.

Wiedeń 22-go grudnia.

Lucas, szef oddziału efektów w Girocassenerieinie

które nietylko informują przechodnia, ale pragną go nadto — ambetować. Cel ten osiągają naprzykład za pomocą lampy z silnym reflektorem, który oślepi ludzi i przestrasza konie...

Szczególną odmianą szyldu jest — szafka.

W szafce — zawieszanej przed bramą, w bramie, na murze kamienicy, lub w murze ślepym — rzemieślnik, a niekiedy nawet i artysta (!), wystawia przed czy światu całego, próbki swego dowcipu i talentu.

Szafkami posługują się: fotografowie, heljominjaturyści, szewcy, tokarze, ramiarze, galanternicy, kwiaciarki, szwaczki, fabrykanci cukierków itp.

Niewyczerpaną skarbnicę wesołości przedstawia: humorystyka szyldów. Dała ona początek oddzielnej umiejętności, zwanej „znakologją”. Poruszać jej na tem miejscu nie będę, a po odnośne dokumenty odsyłam ciekawych do Kurjera świątecznego i Muchy.

Oprócz dowcipnych bezwiednie, istnieją też szyldy dowcipne z rozmysłem...

Jest to rodzaj najgorszy.

Szczyt jego stanowi szyld, ułożony z metalowych liter na chodniku.

Dowcipnisie, posługujący się tym rodzajem, wiedzą dobrze, co czynią...

Jeśli przechodzień, pośliznąwszy się na takim szyldzie, wywiehnie rękę, będzie pamiętał firmę przez rok cały, a jeśli złamie nogę, nie zapomni o niej — do śmierci!...

Fantazy.

